

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Tryggande av samt hantering av SL-koncernens pensionsutfästelser

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

Landstingskontoret har inkommit med förslag om hantering av SL-koncernens pensionsutfästelser.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa förslag till finansieringsöverenskommelser avseende fördelning av pensionskostnader mellan landstinget och AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL), SL Infrateknik AB och Tågia AB

att uppdra åt landstingskontoret att för landstingets räkning teckna finansieringsöverenskommelser med AB Storstockholms Lokaltrafik, SL Infrateknik AB och Tågia AB

att trygga AB SL:s och dess dotterbolags pensionsutfästelser genom en borgen. Borgensåtagandet skall gälla så länge landstingets ägarandel av AB SL är oförändrat samt så länge respektive dotterbolag är helägt av AB SL. Detta skall ske som hittills utan avgift från landstingets sida

att dessa borgensåtaganden skall gälla under förutsättning av att AB SL och dess helägda dotterbolag tecknar samma kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget (f n PFA) samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitate pensionsadministratören (f n KPA)

Bilagor

- 1-3 Finansieringsöverenskommelser
- 4 Landstingskontorets tjänsteutlåtande

Landstingsstyrelsen har, under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut, för egen del beslutat *att* uppdra åt landstingskontoret att årligen beräkna och till landstingsstyrelsen i årsredovisningen redovisa omfattningen av landstingets borgensåtaganden för SL-koncernens pensioner.

Förslag till finansieringsöverenskommelser fastställs mellan landstinget och de bolag inom SL-koncernen där sådan saknas. Landstingets borgensåtaganden för SL:s pensionsutfästelser anpassas därmed till de regler som gäller för övriga bolag.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 11 december 2002.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 17 december 2002.

Ärendet och dess beredning

Landstingskontoret har i tjänsteutlåtande den 4 december 2002 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* fastställa de förslag till finansieringsöverenskommelser avseende fördelning av pensionskostnader mellan landstinget och AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL), SL Infrateknik AB och Tågia AB (bilagor) samt uppdra åt landstingskontoret att för landstingets räkning teckna finansieringsöverenskommelser med dessa bolag, *att* landstinget tryggar AB SL:s och dess dotterbolags pensionsutfästelser genom en borgen. Borgensåtagandet gäller så länge landstingets ägarandel av AB SL är oförändrat samt så länge respektive dotterbolag är helägt av AB SL. Detta sker som hittills utan avgift från landstingets sida, *att* dessa borgensåtaganden gäller under förutsättning av att AB SL och dess helägda dotterbolag tecknar samma kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget (f n PFA) samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitate pensionsadministratören (f n KPA)

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta *att* uppdra åt landstingskontoret att årligen beräkna och redovisa omfattningen av landstingets borgensåtaganden för SL-koncernens pensioner i årsredovisningen till landstingsstyrelsen

Bilagor

Finansieringsöverenskommelser

Finansieringsöverenskommelse mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms lokaltrafik

Det finns en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och AB Storstockholms lokaltrafik (SL), angående pensionsfinansieringen för personal som varit anställda hos SL 1991-12-31 eller tidigare.

Överenskommelsen i stora drag:

- För arbetstagare som har avgått från anställningen 1991-12-31 eller tidigare står SLL för hela pensionskostnaden.
- För arbetstagare som anställdes 1992-01-01 eller senare står SL för hela pensionskostnaden.
- För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och SL. SLLs andel av pensionskostnaden är kvoten mellan pensionsgrundande tid hos SL t o m 1991-12-31 och hela den hos SL intjänade pensionsgrundande tiden.

Fr o m 1998-01-01 gäller pensionsavtalet PFA-SL. PFA-SL har nytt intjänande och tidsamordning fr o m 1998-01-01. Det innebär att finansieringsöverenskommelsen, för arbetstagare som omfattas av PFA-SL, bör gälla fördelning av intjänad pensionsrätt 1997-12-31. För arbetstagare med rätt till Särskild ålderspension gäller dock fördelningen av hela anställningstiden. Överenskommelsen gäller även de pensionsutfästelser som AB Storstockholms lokaltrafik tog över från SL Specialbuss AB.

- 1) För arbetstagare som avgått 1991-12-31 eller tidigare står SLL för hela pensionskostnaden.
- 2) För arbetstagare som anställdes 1992-01-01 eller senare står SL för hela pensionskostnaden.
- 3) För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 och för vilka PA-SL gäller fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och SL:
  - a) För arbetstagare i tjänst som avgår med rätt till ålderspension står SLL för en livränta som är en del av ålderspensionen. SLL står för så stor del av den hos SL intjänade ålderspensionen som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensions-

- grundande tid intjänad i anställning hos SL. Den livränta SLL ska stå för räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.
- b) För arbetstagare i tjänst som har 63 års pensionsålder eller pensioneringsperiod 63 – 65 år står SLL, förutom för en livsvarig livränta enligt 3a), för en ”temporär livränta”. SLL står för så stor del av beräknad ålderspension fr o m 63 års ålder som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning till 63-års månaden. Den temporära livräntan från SLL utbetalas endast under tid ålderspension utbetalas före 65 års ålder enligt PA-SL. Den temporära livräntan räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.
- c) För livränteberättigade arbetstagare som har avgått ur tjänst utan rätt till ålderspension står SLL för en del av intjänad livränta. SLL står för så stor del av livräntan som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning hos SL.
- d) För arbetstagare, med rätt till sjukbidrag eller förtidspension enligt AFL står SLL för den del av den livsvariga ålderspensionen och i förekommande fall ålderspension före 65 år som tjänats in före 1991-12-31 i förhållande till all tillgodoräknad pensionsgrundande tid hos SL.
- e) För pensionärer för vilka utbetalning sker står SLL för den del av den livsvariga ålderspensionen, efterlevandepensionen och i förekommande fall ålderspension före 65 år som tjänats in före 1991-12-31.
- 4) För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 och för vilka PFA-SL gäller fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och SL:
- a) Intjänad pensionsrätt 1997-12-31:
SLL står för så stor del av intjänad pensionsrätt per 1997-12-31 som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning hos SL t o m 1997-12-31. Den intjänade pensionsrätten räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.
- b) Avgiftsbaserad ålderspension:
SL står för hela avgiften
- c) Kompletterande ålderspension:
SL står för hela pensionskostnaden
- d) Efterlevandepension till vuxen samt barnpension
SL står för hela pensionskostnaden
- e) Särskild ålderspension
SLL står för så stor del av en Särskild ålderspension beräknad per 1997-12-31 som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31

förhåller sig till beräknad total pensionsgrundande tid fram till 63-års månaden. Den ”temporära livräntan” från SLL utbetalas endast under tid särskild ålderspension utbetalas enligt PFA-SL. Den temporära livräntan räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.

SLL ska inte till någon del stå för barnpension, kompletterande delpension, visstidspension, garantipension eller särskild ålderspension enligt överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare.

För Stockholms läns landsting

För AB Storstockholms lokaltrafik

.....

.....

.....

.....

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Finansieringsöverenskommelse mellan Stockholms läns landsting och SL Infrateknik AB

Det finns en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och SL Infrateknik AB (SL) (f d SL Bansystem AB), angående pensionsfinansieringen för personal som varit anställda hos SL 1991-12-31 eller tidigare.

Överenskommelsen i stora drag:

- För arbetstagare som har avgått från anställningen 1991-12-31 eller tidigare står SLL för hela pensionskostnaden.
- För arbetstagare som anställdes 1992-01-01 eller senare står SL för hela pensionskostnaden.
- För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och SL. SLLs andel av pensionskostnaden är kvoten mellan pensionsgrundande tid hos SL t o m 1991-12-31 och hela den hos SL intjänade pensionsgrundande tiden.

Fr o m 1998-01-01 gäller pensionsavtalet PFA-SL. PFA-SL har nytt intjänande och tidsamordning fr o m 1998-01-01. Det innebär att finansieringsöverenskommelsen, för arbetstagare som omfattas av PFA-SL, bör gälla fördelning av intjänad pensionsrätt 1997-12-31. För arbetstagare med rätt till Särskild ålderspension gäller dock fördelningen av hela anställningstiden.

Överenskommelsen gäller även de personer som SL Infrateknik AB tog över från SL Fastigheter AB.

- 1) För arbetstagare som avgått 1991-12-31 eller tidigare står SLL för hela pensionskostnaden.
- 2) För arbetstagare som anställdes 1992-01-01 eller senare står SL för hela pensionskostnaden.
- 3) För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 och för vilka PA-SL gäller fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och SL:
  - a) För arbetstagare i tjänst som avgår med rätt till ålderspension står SLL för en livränta som är en del av ålderspensionen. SLL står för så stor del av den hos SL intjänade ålderspensionen som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning hos SL. Den livränta SLL ska stå för räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.

- b) För arbetstagare i tjänst som har 63 års pensionsålder eller pensioneringsperiod 63 – 65 år står SLL, förutom för en livsvarig livränta enligt 3a), för en ”temporär livränta”. SLL står för så stor del av beräknad ålderspension fr o m 63 års ålder som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning till 63-års månaden. Den temporära livräntan från SLL utbetalas endast under tid ålderspension utbetalas före 65 års ålder enligt PA-SL. Den temporära livräntan räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.
  - c) För livränteberättigade arbetstagare som har avgått ur tjänst utan rätt till ålderspension står SLL för en del av intjänad livränta. SLL står för så stor del av livräntan som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning hos SL.
  - d) För arbetstagare, med rätt till sjukbidrag eller förtidspension enligt AFL står SLL för den del av den livsvariga ålderspensionen och i förekommande fall ålderspension före 65 år som tjänats in före 1991-12-31 i förhållande till all tillgodoräknad pensionsgrundande tid hos SL.
  - e) För pensionärer för vilka utbetalning sker står SLL för den del av den livsvariga ålderspensionen, efterlevandepensionen och i förekommande fall ålderspension före 65 år som tjänats in före 1991-12-31.
- 4) För arbetstagare som varit anställda både före och efter årsskiftet 1991/1992 och för vilka PFA-SL gäller fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och

SL Infrateknik AB:

- a) Intjänad pensionsrätt 1997-12-31:
SLL står för så stor del av intjänad pensionsrätt per 1997-12-31 som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till total pensionsgrundande tid intjänad i anställning hos SL t o m 1997-12-31. Den intjänade pensionsrätten räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.
- b) Avgiftsbaserad ålderspension:
SL står för hela avgiften
- c) Kompletterande ålderspension:
SL står för hela pensionskostnaden
- d) Efterlevandepension till vuxen samt barnpension
SL står för hela pensionskostnaden
- e) Särskild ålderspension
SLL står för så stor del av en Särskild ålderspension beräknad per 1997-12-31 som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till beräknad total pensionsgrundande tid fram till 63-års månaden. Den ”temporära livräntan” från SLL utbetalas endast under tid särskild ålderspension utbetalas enligt PFA-SL. Den temporära livräntan räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.

SLL ska inte till någon del stå för barnpension, kompletterande delpension, visstidspension, garantipension eller särskild ålderspension enligt överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare.

För Stockholms läns landsting

För SL Infrateknik AB

.....

.....

.....

Namnförtydligande

.....

Namnförtydligande

**Finansieringsöverenskommelse mellan
Stockholms läns landsting och Tågia AB**

Tågia AB, ett icke SL-koncernbolag bildades den 1 oktober 2000. Cirka 300 av SL Infrateknik ABs personal och cirka 300 av Connex Tunnelbanan ABs personal flyttades över till Tågia AB den 1 oktober 2000. All pensionsskuld för pensionsutfästelser intjänade före den 1 oktober 2000 ligger kvar hos Connex respektive Infrateknik.

I Connex Tunnelbanan ABs respektive SL Infrateknik ABs finansieringsavtal med Stockholms läns landsting (SLL) regleras SLLs andel av pensionskostnaderna för personal som varit anställda hos SL 1991-12-31 eller tidigare.

Connex Tunnelbanan ABs respektive SL Infrateknik ABs finansieringsavtal gäller dock inte för Särskild Ålderspension för de personer som övertogs av Tågia AB eftersom Connex Tunnelbanan AB respektive SL Infrateknik AB inte har något pensionsansvar kvar beträffande Särskild ålderspension för dessa personer.

För arbetstagare som varit anställda hos SL före årsskiftet 1991 /1992 och som övertagits av Tågia AB 2000-10-01 med rätt till Särskild ålderspension fördelas pensionskostnaderna mellan SLL och Tågia beträffande Särskild ålderspension.

SLL står för så stor del av en Särskild ålderspension beräknad per 1997-12-31 som den pensionsgrundande tiden t o m 1991-12-31 förhåller sig till beräknad total pensionsgrundande tid fram till 63-årsmånaden. Den ”temporära livräntan” från SLL utbetalas endast under tid särskild ålderspension utbetalas enligt PFA-SL. Den temporära livräntan räknas upp med förändringar av prisbasbeloppet.

För Stockholms läns landsting

För Tågia AB

.....

.....

.....

.....

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Landstignskontoret

Kontoret har anfört följande:

BAKGRUND

I årsredovisningen för 1991 redovisade landstinget för första gången sin skuld till de anställda avseende pensioner genom att ta upp hälften av den totala pensionskulden i balansräkningen. Året därpå togs resterande del av skulden upp. I detta sammanhang kom även frågan om SL:s pensioner upp, då SL i likhet med landstinget inte tidigare hade tagit upp någon skuld till de anställda i sin balansräkning.

När landstinget i 1992 års bokslut tog upp resterande skuld ingick även SL:s skuld till de anställda. Överenskommelse träffades om att landstinget skulle svara för SL:s pensionsutfästelser intjänade t o m 1991-12-31 som då uppgick till drygt 1 350 mnkr. Fr.o.m. 1992 skulle SL själva svara för sina pensionsutfästelser och landstinget skulle trygga dessa pensioner genom ett borgensåtagande. Landstinget har allt sedan 1992 i samband med att årsredovisningen för Stockholms läns landsting fastställts beslutat att svara för SL:s pensionsutfästelser t o m 1991-12-31 samt att för tid därefter borga för SL-koncernens pensionsförpliktelser.

Fördelningen av pensionsskulder och kostnader för pensionsförpliktelser mellan olika huvudmän regleras genom finansieringsöverenskommelser, vilka kan ha olika utformning. För de bolag som inte längre ingår i SL-koncernen har finansieringsöverenskommelser tecknats i samband med att de har sålts, det gäller SL Buss AB, SL Tunnelbana AB och SL Flygbussar AB. Finansieringen av pensioner enligt dessa överenskommelser har fördelats mellan respektive bolag och landstinget enligt den s.k. kostnadsfördelningsprincipen vilket innebär att pensionskostnaden fördelats utifrån anställningstid före 1992 respektive fr.o.m. 1992. För intjänad pensionsrätt fr.o.m. 1992 och fram till försäljningsdagen för respektive bolag har AB SL tecknat pensionsförsäkringar med KPA som därmed tagit över ansvaret för dessa pensionsåtaganden.

Finansieringsöverenskommelser saknas dock fortfarande mellan landstinget och AB SL, SL Infrateknik AB samt Tågia AB. Avsaknaden av finansieringsöverenskommelser medför att KPA endast schablonmässigt kan beräkna fördelningen av landstingets respektive SL:s andelar av intjänade pensioner för personal anställda i dessa bolag

LANDSTINGSKONTORETS SYNPUNKTER

Landstingsfullmäktige beslutade i december 2001 att ett antal bolag samt eventuellt tillkommande av landstinget helägda bolag erhåller tryggnad av pensioner genom borgensåtagande. Borgensåtagandet ska gälla under förutsättning av att bolaget är helägt av landstinget och så länge bolaget tecknar samma kollektivavtal om pensioner som tecknas av landstinget (f.n. PFA) samt så länge bolaget använder sig av den av landstinget anlitate pensionsadministratören (f.n. KPA).

Enligt landstingets finanspolicy avseende borgen kan landstinget åta sig borgensåtaganden i vissa fall. I sådana fall ska en avgift tas ut som motsvarar avgiften för bankgaranti. I de fall där landstinget har borgat för ett bolags pensionsutfästelser har däremot ingen borgensavgift uttagits.

Fullmäktiges beslut innebär att samtliga bolag inom Stockholms läns landsting utom Locum AB och AB SL samt dess dotterbolag omfattas av ovanstående principer. Landstingskontoret föreslår därför att även AB SL:s och dess helägda dotterbolags pensionsutfästelser ska omfattas av de principer som beslutades i ärendet (LS 0110-0586) avseende borgen. För Locum AB gäller däremot speciella förutsättningar. Landstinget gick redan 1992 i borgen för Locum AB:s pensionsutfästelser, Locum AB har tecknat ett särskilt kollektivavtal om pensioner som gäller för anställda inom fastighetsbranschen.

Om AB SL eller något av dess dotterbolag väljer annat pensionsavtal eller annan pensionsadministratör än den som landstinget tecknat avtal med, så upphör detta borgensåtagande att gälla. Borgensåtagandet upphör också att gälla för de bolag som inte längre är helägda av AB SL. AB SL får i detta sammanhang räknas som helägt trots att landstinget inte äger samtliga aktier då minoritetens andel endast utgör 0,001 promille.

Att finansieringsöverenskommelser saknas är en brist. Med anledning härav har Landstingskontoret, AB SL och KPA tagit fram förslag till finansieringsöverenskommelser för de bolag som fortfarande saknar sådana överenskommelser, se bilaga 1-3. Förslaget innebär att pensionskostnaden fördelas utifrån anställningstid enligt den s k kostnadsfördelningsprincipen, d v s enligt den modell som hittills har tillämpats. Detta ger ett stabilt och formellt reglerande av pensionshanteringen mellan AB SL och landstinget samt underlättar KPA:s arbete kring dessa pensioner.

Detta förslag till hantering av SL-koncernens pensionsutfästelser har endast till syfte att formalisera nuvarande hantering och innebär ingen förändring i sak. Det innebär att landstingets borgensåtaganden för SL:s pensionsut-

LS 0207-0326

fästelser anpassas till de regler som gäller för övriga bolag. Dessutom innebär förslaget att det kommer att finnas skriftliga finansieringsöverenskommelser för samtliga berörda bolag inom SL-koncernen. KPA:s administration av SL-koncernens pensionsutfästelser underlättas dessutom.